

**B9-0068/2022 }
B9-0070/2022 }
B9-0078/2022 }
B9-0080/2022 }
B9-0081/2022 }
B9-0082/2022 } RC1**

19.1.2022

YHTEINEN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

työjärjestyksen 144 artiklan 5 kohdan ja 132 artiklan 4 kohdan mukaisesti

joka korvaa seuraavat päätöslauselmaesitykset:

B9-0068/2022 (The Left)

B9-0070/2022 (Verts/ALE)

B9-0078/2022 (Renew)

B9-0080/2022 (S&D)

B9-0081/2022 (ECR)

B9-0082/2022 (PPE)

poliittisesta kriisistä Sudanissa
(2022/2504(RSP))

**Željana Zovko, Tomáš Zdechovský, Michael Gahler, David McAllister,
Andrey Kovatchev, Paulo Rangel, Isabel Wiseler-Lima, Miriam Lexmann,
Stelios Kympouropoulos, Gheorghe-Vlad Nistor, Inese Vaidere, Krzysztof
Hetman, Janina Ochojska, Stanislav Polčák, David Lega, Ivan Štefanec,
Christian Sagartz, Antonio López-Istúriz White, Vladimír Bilčík, Adam**

RC\1247418FI.docx

PE702.848v01-00 }
PE702.850v01-00 }
PE702.858v01-00 }
PE702.860v01-00 }
PE702.861v01-00 }
PE702.862v01-00 } RC1

**Jarubas, José Manuel Fernandes, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska,
Vangelis Meimarakis, Romana Tomc, Peter Pollák, Tom
Vandenkendelaere, Loránt Vincze, Jiří Pospíšil, Seán Kelly, Michaela
Šojdrová, Luděk Niedermayer**

PPE-ryhmän puolesta

Pedro Marques, Andrea Cozzolino, Jytte Guteland

S&D-ryhmän puolesta

**Jan-Christoph Oetjen, Petras Auštrevičius, Malik Azmani, Nicola Beer,
Izaskun Bilbao Barandica, Dita Charanzová, Olivier Chastel, Vlad
Gheorghe, Andreas Glück, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Svenja
Hahn, Karin Karlsbro, Moritz Körner, Ilhan Kyuchyuk, Karen Melchior,
Javier Nart, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Michal
Šimečka, Nicolae Ștefănuță, Ramona Strugariu, Dragoș Tudorache, Hilde
Vautmans**

Renew-ryhmän puolesta

Katrin Langensiepen

Verts/ALE-ryhmän puolesta

**Anna Fotyga, Assita Kanko, Ryszard Antoni Legutko, Adam Bielan,
Alexandr Vondra, Angel Dzhambazki, Bogdan Rzońca, Carlo Fidanza,
Elżbieta Rafalska, Eugen Jurzyca, Evžen Tošenovský, Jadwiga
Wiśniewska, Ladislav Ilčić, Raffaele Fitto, Ryszard Czarnecki, Valdemar
Tomaševski, Veronika Vrecionová, Vincenzo Sofo, Witold Jan
Waszczykowski**

ECR-ryhmän puolesta

Marisa Matias

The Left -ryhmän puolesta

Fabio Massimo Castaldo

Euroopan parlamentin päätöslauselma poliittisesta kriisistä Sudanissa (2022/2504(RSP))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon aiemmat päätöslauselmansa Sudanista,
- ottaa huomioon YK:n turvallisuusneuvoston 12. tammikuuta 2022 käymän keskustelun Sudanista,
- ottaa huomioon EU:n, Yhdistyneen kuningaskunnan, Norjan ja Yhdysvaltojen 4. tammikuuta 2022 antaman julkilausuman Sudanin pääministerin eroamisen johdosta,
- ottaa huomioon Sudaniin nimitetyn YK:n pääsihteerin erityisedustajan 8. tammikuuta 2022 antaman julkilausuman Sudanin poliittisesta siirtymästä käytäviä neuvotteluja koskevasta ilmoituksesta,
- ottaa huomioon Afrikan unionin komission puheenjohtajan 21. marraskuuta 2021 antaman julkilausuman Sudanissa aikaansaadusta poliittisesta sopimuksesta,
- ottaa huomioon komission varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan 18. tammikuuta 2022 antaman julkilausuman Sudanin tämänhetkisestä tilanteesta,
- ottaa huomioon YK:n ihmisoikeusvaltuutetun 18. marraskuuta 2021 antaman julkilausuman, jossa tuomitaan rauhanomaisten mielenosoittajien surmaaminen Sudanissa,
- ottaa huomioon YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2524 (2020), jolla perustettiin YK:n yhdenmisen siirtymävaiheen avun operaatio Sudanissa (UNITAMS),
- ottaa huomioon vuonna 1966 tehdyn kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevan kansainvälisen yleissopimuksen, jonka sopimuspuolena Sudan on,
- ottaa huomioon vuonna 1948 annetun ihmisoikeuksien yleismaailmallisen julistuksen,
- ottaa huomioon Afrikan peruskirjan ihmisoikeuksista ja kansojen oikeuksista,
- ottaa huomioon YK:n lainvalvontaviranomaisten menettelytapasäännöstön,
- ottaa huomioon elokuussa 2019 annetun Sudanin perustuslaillisen julistuksen,
- ottaa huomioon Cotonoun sopimuksen¹,

¹ EUVL L 317, 15.12.2012, s. 3.
RC\1247418FI.docx

- ottaa huomioon lokakuussa 2020 tehdyn Sudanin rauhaa koskevan Juban sopimuksen,
 - ottaa huomioon YK:n kestävän kehityksen toimintaohjelman Agenda 2030,
 - ottaa huomioon yhteisen Afrikka–EU-strategian,
 - ottaa huomioon Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren valtioiden ryhmän (AKT) ja EU:n yhteisen parlamentaarisen edustajakokouksen 11. maaliskuuta 2021 antaman päätöslauselman demokratiasta ja perustuslakien kunnioittamisesta EU:ssa ja AKT-maissa,
 - ottaa huomioon työjärjestyksen 144 artiklan 5 kohdan ja 132 artiklan 4 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että ennen 25. lokakuuta 2021 tapahtunutta vallankaappausta Sudanin sotilas- ja siviilijohtajat olivat jakaneet vallan elokuusta 2019 lähtien autoritaarisen johtajan Omar al-Bashirin jouduttua syrjäytetyksi siviilihallintoa vaativien mielenosoitusten jälkeen; ottaa huomioon, että sotilas- ja siviilitoimijoiden välinen vallanjakosopimus johti maan kollektiivisena valtionjohtajana toimivan presidenttineuvoston perustamiseen;
- B. ottaa huomioon, että presidenttineuvostossa oli alun perin viisi Forces for Freedom and Change -oppositiorintaman (FFC) valitsemaa siviiliä, viisi siirtymäajan sotilasneuvoston (TMC) valitsemaa sotilasedustajaa sekä yksi FFC:n ja TMC:n välisellä sopimuksella valittu siviili; ottaa huomioon, että vuonna 2019 annetun Sudanin perustuslaillisen julistuksen mukaan presidenttineuvoston viiden sotilasjäsenen oli määrä valita neuvoston puheenjohtaja 39 kuukauden siirtymäajan ensimmäisten 21 kuukauden ajaksi ja FFC:n valitsemien viiden siviilijäsenen puolestaan seuraavien 18 kuukauden ajaksi; ottaa huomioon, että vallan oli tarkoitus siirtyä nykyiseltä puheenjohtajalta kenraali Abdel Fattah al-Burhanilta siviilijohtajalle 9. joulukuuta 2021; ottaa huomioon, että siirtymäaikaa koskevan perustuslaillisen asiakirjan mukaisesti Sudanissa on määrä järjestää parlamenttivaalit heinäkuuhun 2023 mennessä;
- C. ottaa huomioon, että vuoden 2019 vallanjakosopimus sai kuoliniskun 25. lokakuuta 2021, kun sotilasjohtaja kenraali Abdel-Fattah al-Burhan kaappasi vallan, julisti poikkeustilan, hajotti vallan jakaneen presidenttineuvoston, erotti siviilihallituksen ja pidätti väliaikaisesti pääministeri Abdalla Hamdokin ja hänen ministeriryhmänsä sekä muita aktivisteja ja poliittisia henkilöitä, mikä johti kansainväliseen tuomitsemiseen ja laajoihin mielenosoituksiin Sudanissa; ottaa huomioon, että vallankaappaus teki lopun vallan siirtämisestä siviilijohtooselle presidenttineuvostolle;
- D. ottaa huomioon, että Hamdok allekirjoitti 21. marraskuuta 2021 kenraali al-Burhanin kanssa sopimuksen, jonka mukaan hänet vapautettiin kotiarestista ja hänen sallittiin jatkavan pääministerinä; ottaa huomioon, että Hamdok suostui ryhtymään jälleen pääministeriksi demokraattisten uudistusten jatkamiseksi ja johtamaan uutta teknokraattista hallitusta, kunnes vaalit voitaisiin järjestää; ottaa huomioon, että monet demokratia-aktivistit, kansalaisyhteiskunnan ryhmät ja siviilijohtajat kieltäytyivät tukemasta tätä sopimusta; ottaa huomioon, että pääministeri Hamdok erosi 2. tammikuuta

2022 maanlaajuisten demokratiaa tukevien mielenosoitusten jälkeen mainiten eronsa syyksi muun muassa kenraalien vastustuksen siviilihallinnon laajentamista kohtaan;

- E. ottaa huomioon, että kenraali al-Burhan nimitti al-Bashirin hallintoon liittyviä henkilöitä keskeisiin tehtäviin muun muassa valtion omistamissa tiedotusvälineissä ja keskuspankissa ja erotti valtakunnansyyttäjän ja al-Bashirin kolme vuosikymmentä kestäneen valtakauden aikana hankittua laitonta taloudellista hyötyä tutkivan komitean johtajat; ottaa huomioon, että al-Burhan myönsi 24. joulukuuta 2021 tiedustelupalveluille, RSF-joukoille ja armeijalle aiemmin vain poliisille ja syyttäjille myönnettyt tutkinta-, pidätys- ja kuulusteluvaltuudet sekä valtuudet takavarikoida omaisuutta; ottaa huomioon, että näiden joukkojen jäsenille myös myönnettiin syytesuojia, jonka vain itse presidenttineuvoston johtajat voivat poistaa;
- F. ottaa huomioon, että kansalaiset ovat 25. lokakuuta 2021 tehdyn sotilasvallankaappauksen jälkeen jatkaneet rauhanomaisia joukkomielenosoituksia asevoimia vastaan ja että niihin on edelleen vastattu käyttäen väkivaltaa ja äärimmäisiä voimakeinoja, joihin kuuluvat kovien panosten, kyynelkaasun ja tainnutuskraanaattien käyttö; toteaa vastatoimien johtaneen ainakin 70 mielenosoittajan kuolemaan ja satojen loukkaantumiseen ja vangitsemiseen;
- G. ottaa huomioon, että turvallisuusjoukkojen on raportoitu käyttäneen seksuaalista väkivaltaa ja YK tutkii tällä hetkellä 13 naisen ja tytön tekemiä ilmoituksia raiskauksen tai joukkoraiskauksen uhriksi joutumisesta ja että Khartumin mielenosoituksissa 19. joulukuuta 2021 naisia joutui turvallisuusjoukkojen seksuaalisen häirinnän kohteeksi; ottaa huomioon, että internetyhteyksien katkaiseminen ja viestintäyhteyksien häiritseminen on ollut yleistä ja lisäksi on raportoitu, että toimittajat on otettu maalitauluksi, heitä on pidätetty mielivaltaisesti ja heitä vastaan on hyökätty;
- H. ottaa huomioon, että sudanilaisnaisilla ja -nuorilla oli keskeinen rooli maan siirtymisessä kohti demokratiaa; ottaa huomioon, että naiset ovat joutuneet erityisesti demokratialiikkeen alkuvaiheessa toistuvasti väkivallan, myös seksuaalisen väkivallan, uhreiksi ja että näihin epäinhimillisiin rikoksiin syyllistyneitä ei ole vielä rangaistu;
- I. ottaa huomioon, että on saatu hälyttäviä raportteja siitä, että turvallisuusjoukot ovat tulleet sairaaloihin ja pidättäneet mielenosoittajia, estäneet loukkaantuneita saamasta hoitoa sekä uhkailleet ja pelotelleet lääkintähenkilöstöä; ottaa huomioon, että Maailman terveysjärjestö on raportoinut viidestätoista terveydenhuollon työntekijöihin ja terveydenhuoltolaitoksiin kohdistuneesta hyökkäyksestä marraskuusta 2021 lähtien;
- J. ottaa huomioon, että mielenosoitusten vastaiset toimet loukkaavat oikeutta kokoontumis-, yhdistymis- ja sananvapauteen, oikeutta henkilökohtaiseen vapauteen sekä kidutuksen ja kaltoinkohtelun kieltoa ja muita perusoikeuksia, jotka taataan alueellisissa ja kansainvälisissä sopimuksissa, joiden sopimuspuolena Sudan on;
- K. ottaa huomioon, että Sudanin ihmisoikeustilanne heikkenee edelleen ja että Sudanin kansalaisyhteiskunnan aktivisteja vastaan on kohdistettu yhä enemmän hyökkäyksiä viime kuukausina; ottaa huomioon, että saatujen tietojen mukaan useita aktivisteja on

kadonnut ja kun heidän jäännöksensä on myöhemmin löydetty, niissä on ollut selviä merkkejä kidutuksesta; ottaa huomioon, että siviilejä, ihmisoikeuksien puolustajia, aktivisteja, toimittajia ja poliittisia johtajia on pidätetty mielivaltaisesti ja heitä on pidetty eristysvankeudessa;

- L. ottaa huomioon, että UNITAMS käynnisti 8. tammikuuta 2022 neuvottelut palaamisesta demokratiaan siirtymisen tielle ja asetti tavoitteeksi kutsua armeijan, kapinallisryhmät, poliittiset puolueet, protestiliikkeet, kansalaisyhteiskunnan ja naisryhmät osallistumaan prosessiin; ottaa huomioon, että vaikka tätä on yleisesti ottaen pidetty myönteisenä sekä Sudanissa että kansainvälisesti, eräät yhteiskunnan osat vastustavat edelleen jyrkästi kaikkia vallanjakojärjestelyjä sotilashenkilöiden kanssa;
- M. ottaa huomioon, että Sudanin kansalaiset kärsivät edelleen kiihtyvästä inflaatiosta ja että YK:n Maailman ruokaohjelma raportoi vuositasolla hintojen yli 300 prosentin noususta ja polttoaineen ja perushyödykkeiden hintojen äärimmäisestä noususta: toteaa, että tämä on yhdessä peruspalvelujen puutteen kanssa johtanut siihen, että monet eivät pysty tyydyttämään perustarpeitaan ja hankkimaan elantoaan, mikä lisää mielenosoittajien turhautumisen tunnetta; ottaa huomioon, että pääministeri Hamdok oli keskeisessä asemassa neuvoteltaessa velkahelpotuksesta ja taivuteltaessa Yhdysvaltoja poistamaan Sudanin terrorismia tukevien valtioiden luettelosta; ottaa huomioon, että useiden sotilaskomentajien hallinnassa kerrotaan olevan noin 250 yritystä Sudanin talouden keskeisillä aloilla, kuten kullan, kumin ja lihan vienti;
- N. ottaa huomioon, että Kansainvälinen valuuttarahasto (IMF) myönsi vuonna 2021 Sudanille 2,5 miljardin Yhdysvaltain dollarin lainan ja hyväksyi yhdessä Maailmanpankin kanssa Sudanin pyynnön saada velkahelpotusta voimakkaasti velkaantuneita köyhiä maita koskevan aloitteen nojalla; toteaa sen edellyttävän laajojen talousuudistusten hyväksymistä, muun muassa tiettyjen tukien poistamista; ottaa huomioon, että vallankaappaus vaarantaa nämä hankkeet;
- O. ottaa huomioon, että vallankaappauksen jälkeen Afrikan unioni erotti Sudanin väliaikaisesti kaikesta toiminnastaan; ottaa huomioon, että useat valtiot ja monenväliset järjestöt, myös IMF, keskeyttivät ulkomaanavun ja maksut; ottaa huomioon, että EU ilmoitti, että sen tuki Sudanille vaarantuu, jos perustuslaillista järjestystä ei palauteta; toteaa, että useat EU:n ulkopuoliset maat toimivat aktiivisesti Sudanissa muun muassa asetoimitusten, poliittisen tuen ja raaka-aineisiin ja kultaan liittyvien rahoitusvirtojen kautta; ottaa huomioon, että nämä maat vaikuttavat omalta osaltaan alueen vakauteen ja niillä on erilaisia tavoitteita ja pitkän aikavälin strategioita; toteaa, että niiden ristiriitaiset intressit ovat haaste Sudanin ja alueen tulevalle kehitykselle ja ne kiristävät jo ennestään erittäin jännittyneitä tilannetta Afrikan sarvessa, mikä ei edistä poliittisen ratkaisun löytymistä Etiopian tilanteeseen;
- P. ottaa huomioon, että turvallisuustilanne heikkenee edelleen eri puolilla Sudania ja erityisesti Darfurin itäosassa, jossa satoja siviilejä on tapettu ja tuhannet ovat joutuneet siirtymään kotiseudultaan, minkä lisäksi Etelä-Kordofanissa on tapahtunut laajoja pakkosiirtoja ja surmia; ottaa huomioon, että YK:n mukaan 6,2 miljoonaa siviiliä on vuonna 2022 humanitaarisen avun tarpeessa ja että Maailman ruokaohjelman mukaan

2,7 miljoonaa ihmistä kärsii akuutista ruokapulasta; ottaa huomioon, että covid-19-kriisi ja Etiopian konfliktin aiheuttama pakolaistulva ovat pahentaneet humanitaarista tilannetta;

- Q. ottaa huomioon, että Sudanin hallitus päätti 4. elokuuta 2021 yksimielisesti, että maasta tulisi Kansainvälisen rikostuomioistuimen (ICC) Rooman perussäännön sopimusvaltio, jos presidenttineuvosto antaa hyväksyntänsä, ja että se olisi tällöin velvollinen luovuttamaan kaikki epäillyt, joita Kansainvälinen rikostuomioistuin on syyttänyt Darfurissa vuosina 2003–2004 tehdyistä rikoksista, myös entisen presidentin Omar al-Bashirin; ottaa huomioon, että Juban sopimuksessa määrätyn Darfurin erityisrikostuomioistuimen perustamisessa ei valitettavasti ole edistytty;
- R. ottaa huomioon, että YK:n turvallisuusneuvosto jatkoi 3. kesäkuuta 2021 Sudanin viranomaisia demokratiaan siirtymisessä avustavan UNITAMSin toimeksiantoa kesäkuuhun 2022 saakka;
- S. ottaa huomioon, että syyskuusta 2019 lähtien EU on antanut pääasiassa EU:n Afrikkahätärahaston kautta yli 88 miljoonaa euroa kehitysapua, jolla tuetaan poliittisia ja taloudellisia uudistuksia rauhan ja vakauden edistämiseksi Sudanissa;
- T. ottaa huomioon, että YK:n ihmisoikeusvaltuutettu Michelle Bachelet nimesi 12. marraskuuta 2021 Adama Diengin ihmisoikeuksia Sudanissa käsitteleväksi asiantuntijaksi; ottaa huomioon, että Diengin tehtävänä on laatia kirjallinen raportti, jonka YK:n ihmisoikeusvaltuutettu esittää YK:n ihmisoikeusneuvostolle sen 50. istunnossa kesäkuussa 2022;
1. pitää valitettavana, että 25. lokakuuta 2021 tehdyn sotilasvallankaappauksen jälkeen turvallisuuspalvelut ja muut aseelliset ryhmät ovat surmanneet lukuisia sudanilaisia mielenosoittajia ja aiheuttaneet satojen ihmisten loukkaantumisen sekä käyttäneet seksuaalista väkivaltaa; painottaa, että sudanilaisilla on oikeus kokoontua ja käyttää perusoikeuksiaan demokratian palauttamiseksi ja perustarpeidensa tyydyttämiseksi; kehottaa kaikkia Sudanin sidosryhmiä kunnioittamaan oikeusvaltioperiaatetta vuoden 2019 perustuslaillisen julistuksen mukaisesti;
 2. tuomitsee 25. lokakuuta 2021 tehdyn sotilasvallankaappauksen ja vaatii, että Sudanin sotilasjohdon on kiireellisesti sitouduttava uudelleen maan demokraattiseen siirtymään ja vastattava Sudanin kansan vaatimuksiin vapaudesta, rauhasta ja oikeudesta; pyytää Sudanin sotilasjohtoa määrittämään selkeät aikataulut ja prosessit paluulle aiemmin sovittuun siirtymään, mihin kuuluu toimeenpanoelinten, lainsäädäntöelinten ja oikeuslaitoksen perustaminen, vastumekanismien luominen ja pohjatyön tekeminen vaaleja varten;
 3. tuomitsee kaikki väkivallanteot, jotka kohdistuvat rauhanomaisiin mielenosoittajiin, aktivisteihin, toimittajiin ja kaikkiin muihin, jotka käyttävät rauhanomaisesti oikeuttaan sananvapauteen, yhdistymisvapauteen tai kokoontumisvapauteen; kehottaa vapauttamaan välittömästi tällä hetkellä ilman syytteitä tai oikeudenkäyntiä vangittuina olevat henkilöt, antamaan syytteiden kohteena oleville henkilöille täyden oikeuden

oikeudelliseen edustukseen ja lakkauttamaan välittömästi poikkeustilan; kehottaa Sudanin viranomaisia lopettamaan välittömästi laittomat pidätykset ja tahdonvastaiset katoamiset; muistuttaa, että Sudanin asevoimilla ei ole laillista toimivaltaa vangita siviilejä tai suorittaa lainvalvontatehtäviä, sillä valtuudet siviilien pidätyksiin ja vangitsemisiin ovat kuuluneet 21. tammikuuta 2021 alkaen vain poliisille ja syyttäjille; tuomitsee internetpalvelujen jatkuvan katkaisemisen;

4. tuomitsee jyrkästi terveydenhuoltopalveluihin kohdistuneet turvallisuusjoukkojen hyökkäykset, joista on raportoitu; kehottaa Sudanin viranomaisia antamaan kaikille loukkaantuneille henkilöille mahdollisuuden saada hoitoa; muistuttaa, että terveydenhuollon työntekijöihin, potilaisiin ja laitoksiin kohdistetut hyökkäykset rikkovat räikeästi kansainvälistä humanitaarista oikeutta;
5. vaatii riippumattomia tutkimuksia kuolemantapauksista ja niihin liittyvästä väkivallasta ja vaatii, että niihin syyllistyneet asetetaan vastuuseen teoistaan; tukee vaatimuksia riippumattomasta kansainvälisestä tiedonhankintamatkasta, jotta voidaan tutkia ilmoituksia mielenosoittajiin kohdistuneesta väkivallasta lokakuussa 2021 tapahtuneen sotilasvallankaappauksen jälkeen; kehottaa EU:ta ja sen jäsenvaltioita toimimaan yhdessä alueellisten ja kansainvälisten elinten kanssa tämän helpottamiseksi ja seuraamaan tiiviisti maan tapahtumia sekä varmistamaan, että kaikki ihmisoikeusloukkaukset tutkitaan, jotta niihin syyllistyneet voidaan asettaa syytteeseen; painottaa lisäksi, että on jatkettava vastaavia tutkimuksia, jotka koskevat sekä Omar al-Bashirin valtakaudella että vuoden 2019 siirtymäkauden aikana tehtyjä rikoksia;
6. antaa vahvan tukensa UNITAMS:n toimille, joiden tarkoituksena on edesauttaa poliittisen kriisin ratkaisemiseksi käytäviä keskusteluja; kehottaa kaikkia Sudanin poliittisia toimijoita osallistumaan tähän vuoropuheluun, jotta voidaan palata siviilihallintoon siirtymiseen vuoden 2019 perustuslaillisen julistuksen mukaisesti ja pyrkiä Sudanin kansalaisten toiveiden mukaisesti lisäämään vapautta, demokratiaa, rauhaa, oikeutta ja vaurautta; on vakaasti sitä mieltä, että uuden siviilipääministerin ja -hallituksen nimittämisen olisi tapahduttava juuri tällaisen Sudanissa käytävän sisäisen vuoropuhelun pohjalta, jotta voidaan varmistaa näiden uskottavuus ja Sudanin kansalaisyhteiskunnan hyväksyntä; toteaa, että kansalaisyhteiskunta on tehnyt selväksi, että se ei hyväksy minkäänlaista autoritaarista hallitusta vaan haluaa aidon ja pysyvän siirtymän demokratiaan; kehottaa kaikkia alueellisia toimijoita toimimaan hyvässä hengessä, tukemaan siviilihallitusta ja pidättymään tukemasta RSF-joukkoja, joiden jäsenet on välittömästi poistettava poliisitoiminnasta ja lainvalvonnasta Sudanin yleisen turvallisuuden vuoksi;
7. korostaa, että vuoden 2019 perustuslaillisen julistuksen mukaisesti uudistusprosessin on oltava osallistava ja sudanilaisten johtama ja siinä on määritettävä selkeät aikataulut ja prosessit lainsäädäntöelinten ja riippumattoman oikeuslaitoksen perustamiseksi, vastuumekanismien luomiseksi ja sellaisten reilujen ja avoimien vaalien järjestämiseksi mahdollisimman pian, joihin kaikki voivat osallistua; korostaa, että aiemmin marginalisoitujen ryhmien, naisten, nuoret ja vähemmistöt mukaan luettuina, on voitava osallistua kaikilta osin vuoropuheluun ja oltava siinä edustettuina; kehottaa EU:ta ja sen

jäsenvaltioita tukemaan aktiivisesti tätä prosessia;

8. ilmaisee syvän huolensa väkivallan hälyttävästä lisääntymisestä Darfurissa ja Etelä-Kordofanissa ja tuomitsee sen; kehottaa kansainvälisiä tarkkailijoita keskittämään huomionsa Darfuriin ja Etelä-Kordofaniin paikallisen väestön suojelemiseksi väkivallalta, vahingoilta ja joukkomuutoilta;
9. vaatii turvallisuuspalveluja ja muita aseellisia ryhmiä lopettamaan välittömästi väkivallan käytön siviilejä ja avustustyöntekijöitä kohtaan kaikkialla Sudanissa, erityisesti Darfurissa; tuomitsee sen, että paikalliset puolisoitilaalliset joukot ryöstivät 29. joulukuuta 2021 El Fasherissa Pohjois-Darfurissa Maailman ruokaohjelman ruokavaraston, joka sisältää sadoille tuhansille vailla ruokaa oleville ihmisille tarkoitettuja elintarvikkeita; tähdentää, että humanitaarinen apu ei saisi koskaan olla minkään konfliktin kohteena;
10. kehottaa jälleen saattamaan entisen presidentin Omar al-Bashirin vastuuseen hänen autoritaarisen hallintonsa aikana sudanilaisiin siviileihin kohdistuneista ihmisoikeusloukkauksista, kansanmurha, sotarikokset ja rikokset ihmisyyttä vastaan mukaan luettuina; kannattaa al-Bashirin sekä entisen puolustusministerin Abdelrahim Mohamed Husseinin ja entisen humanitaarisista asioista vastaavan valtiosihteerin Ahmed Harounin luovuttamista Kansainvälisen rikostuomioistuimen eteen heidän osallisuudestaan Darfurin sotaan;
11. vaatii jälleen, että Sudanin olisi ratifioitava Kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussääntö, tehtävä kaikin tavoin yhteistyötä Kansainvälisen rikostuomioistuimen kanssa ja pantava täytäntöön loput pidätysmääräykset; kehottaa Sudania irtisanomaan virkamiehet ja turvallisuusjoukkojen upseerit, jotka ovat osallistuneet vakaviin ihmisoikeusloukkauksiin ja sotarikoksiin; vaatii kaikkia poliittisia toimijoita asettamaan etusijalle Darfurin erityisrikostuomioistuimen perustamisen Sudanin kansan vapautusarmeijan ja Etelä-Sudanin puolustusvoimien välisen, vuonna 2006 annetun Juban yhtenäisyys- ja integraatiojulistuksen mukaisesti;
12. kehottaa Sudania tuomitsemaan Sudanin armeijan pyrkimykset pitää itsellään strategisten teollisuudenalojen ja yritysten omistajuus ja hallinta ja näin kumota uudistusprosessi; kehottaa komissiota ottamaan käyttöön perusteellisia due diligence -mekanismeja tällaisten alojen kanssa toimimista varten ja hyödyntämään tarvittaessa kaikin tavoin EU:n maailmanlaajuisen ihmisoikeuspakotejärjestelmän määräyksiä yksityishenkilöitä vastaan;
13. tuomitsee armeijan pyrkimykset heikentää Sudanin instituutioita erottamalla siirtymäkauden aikana nimitettyjä virkamiehiä ja korvaamalla heidät edeltävän al-Bashirin hallinnon kannattajilla; korostaa, että sotilashallinnon irtisanomat virkamiehet on palautettava virkoihinsa;
14. antaa tukensa varapuheenjohtajan / korkean edustajan 18. marraskuuta 2021 antamalle lausunnolle, jonka mukaan jos perustuslaillista järjestystä ei palauteta kokonaisuudessaan, tästä koituu vakavia EU:n taloudelliseen tukeen liittyviä seurauksia; korostaa kuitenkin tarvetta jatkaa EU:n apua peruspalvelujen, kuten terveydenhuollon ja

koulutuksen, alalla; on siksi tyytyväinen EU:n 10 miljoonan euron rahoitusosuuteen, jonka komission pelastuspalveluasioiden ja humanitaarisen avun operaatioiden pääosasto antoi joulukuussa 2021 Maailman ruokaohjelmalle Sudanissa ihmishenkiä pelastavaa elintarvikeapua varten vuoden 2021 alussa saatujen 13 miljoonan euron lisäksi;

15. on huolissaan siitä, että sotilashallinto käyttää EU:n muuttoliikkeyhteistyötä Sudanin kanssa tekosyynä vahvistaa valmiuksiaan valvoa ja sortaa ihmisiä, esimerkiksi vahvistamalla valvontakapasiteettia muun muassa rajoilla ja toimittamalla välineistöä; kehottaa siksi EU:ta varmistamaan täyden avoimuuden Sudania koskevissa turvallisuusalan hankkeissa, kaikki suunnitellut toimet sekä EU:n ja kansallisen rahoituksen saajat mukaan luettuina; korostaa tarvetta tarkastella jatkuvasti EU:n lähestymistapaa muuttoliikkeeseen, kestävään kehitykseen, humanitaariseen apuun ja hyvään hallintotapaan ja samalla vahvistaa kansalaisyhteiskuntaa ja kannustaa demokraattisiin uudistuksiin, joiden päämääränä on osallistava poliittinen kehitys Sudanissa;
16. kehottaa jälleen asettamaan Sudanin kaltaisille valtioille, joissa ihmisoikeustilanne on huono, unionin laajuisen kiellon sellaisten erityyppisten turvallisuusalan laitteiden viennille, myynnille, päivityksille ja huollolle, joita voidaan käyttää tai joita käytetään sisäisen tukahduttamisen välineenä, verkkovalvontateknologia mukaan luettuna; vaatii kiireellisesti, että muut alueen maat seuraavat esimerkkiä;
17. kehottaa kansainvälistä yhteisöä tukemaan EU:n kanssa kansalaisyhteiskuntaa ja demokraattisia toimijoita ja muistuttaa EU:n ulkopuolisia maita, erityisesti alueellisia toimijoita, jotka ovat vahvasti läsnä ja vaikutusvaltaisia Sudanissa, niiden kansainvälisestä vastuusta ja merkittävästä panoksesta, jonka ne voisivat antaa vapaan, rauhanomaisen ja demokraattisen Sudanin hyväksi; katsoo, että tämä olisi kaikkien edellä mainittujen osapuolten pitkän aikavälin edun mukaista;
18. kehottaa EU:n Sudanin-edustustoa ja jäsenvaltioiden edustustoja Sudanissa soveltamaan täysimääräisesti ihmisoikeuksien puolustajia koskevia EU:n suuntaviivoja myös pyytämällä vankilavierailuja, tarkkailemalla oikeudenkäyntejä, antamalla julkilausumia, ottamalla tapauksia esille viranomaisten kanssa kaikilla tasoilla ja myöntämällä tarvittaessa hätäviisumeja;
19. kehottaa keskustelemaan aktiivisesti Sudanin tilanteesta EU:n ulkoasiainneuvoston seuraavassa kokouksessa 24. tammikuuta 2022;
20. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, Sudanin viranomaisille, Afrikan unionille, YK:n pääsihteerille, Afrikan sarven alueen maiden yhteistyöjärjestölle, itäisen ja eteläisen Afrikan yhteismarkkinoille, Egyptin hallitukselle ja parlamentille, Persianlahden yhteistyöneuvostolle, AKT:n ja EU:n yhteisen parlamentaarisen edustajakokouksen yhteispuheenjohtajille ja yleisafrikkalaiselle parlamentille.